

Beslutningsforslag nr. B 28. Fremsat den 6. november 2002 af Anders Samuelsen (RV) og Marianne Jelved (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om en enklere kapitalbeskatning

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne ændringer i administrative forskrifter, som kan forenkle kapitalbeskatningen i Danmark.

Lovforslagene skal bygge på følgende principper:

- Færre satser og beløbsgrænser i kapitalbeskatningen.
- Større skattemæssig ligebehandling af forskellige typer af kapitalindkomst.

Konkret skal forenklingen af kapitalbeskatningen ske ved, at

- al kapitalindkomst og aktieindkomst beskattes med én sats, svarende til kommuneskattesatsen,
 - positiv nettoindkomst i form af kapitalindkomst og aktieindkomst på over 100.000 kr. årligt beskattes yderligere med 10 pct.
- Finansieringen af den foreslåede forenkling af kapitalbeskatningen foreslås tilvejebragt ved følgende ændringer af reglerne for bygningsafskrivninger:
- Afskrivningssatsen på bygninger nedsættes med 2 procentpoint (fra 5 pct. til 3 pct.).
 - Straksfradraget for udgifter til ombygning m.v. af afskrivningsberettigede ejendomme afskaffes.

Bemærkninger til forslaget

Indledning

Beslutningsforslaget er en del af Det Radikale Venstres skatteforslag, som blev offentliggjort i april 2001.

Det danske skattesystem er kompliceret, især på området for kapitalbeskatning. Det komplicerede system har en række negative konsekvenser. Det er derfor Det Radikale Venstres opfattelse, at der er behov for en forenkling af skattereglerne på området, og at den nuværende skattemæssige forskelsbehandling af forskellige opsparingsformer (aktier, obligationer og bankindskud) reduceres.

Dette kan efter Det Radikale Venstres opfattelse opnås ved at lade al kapitalindkomst og aktieindkomst blive beskattet med én sats, svarende til kommuneskattesatsen. Særlig høje positive nettoindkomster på over 100.000 kr. årligt i form af kapitalindkomst og aktieindkomst skal pålægges en ekstra beskatning på 10 pct. Disse ændringer af området for kapitalbeskatning er en klar lempelse og ikke mindst en dramatisk forenkling af de nuværende skatteregler, ligesom ændringerne vil fremme opsparingslysten og aktiekulturen i Danmark.

Beslutningsforslaget indeholder endvidere forslag til fuld finansiering af den foreslåede forenkling af kapitalbeskatningen. Finansieringen foreslås tilvejebragt ved en nedsættelse af afskrivningsssatsen på bygninger og afskaffelse af straksfradraget for udgifter til ombygning m.v. af afskrivningsberettigede ejendomme.

Begrundelsen for beslutningsforslaget

Den nuværende kapitalbeskatning er ikke gennemskuelig nok for den enkelte borger. Det er et demokratisk problem, hvis borgeren ikke kan forstå sammenhængen mellem sin indkomst og sin skattebetaling. Den manglende forståelse for skattesystemet kan betyde mindre opbakning til velfærdssamfundets finansiering. Risikoen herved er, at det bliver mere og mere socialt legitimt at forsøge at unddrage sig beskatning, selv om det går ud over samfundets svageste.

Dagens komplicerede skattesystem medvirker til en systematisk skattemæssig forskelsbehandling af forskellige typer af kapitalindkomst (og aktieindkomst) – afhængigt af, om indkomsten stammer fra f.eks. aktier, pensionsopsparing eller boligejerskab. Dette frister til skatteplanlægning og til revisorregninger, der udelukkende går til uproduktiv skatteplanlægning.

Forskelsbehandlingen betyder, at skattesystemet ikke opleves som retfærdigt.

Forskelsbehandlingen resulterer endvidere i en ineffektiv fordeling af opsparingen på forskellige opsparingstyper. Det er ikke optimalt, at så stor en del af værdierne fra 1990'ernes opsving er placeret i høje grundpriser.

Den nuværende forskelsbehandling er historisk betinget og skyldes en noget forældet opfattelse af fordelingspolitik, hvor den »lille mands« (den almindelige danskers) ret til ejerbolig og pensionsopsparing er blevet skattemæssigt tilgodeset, mens aktie- og obligationsinvesteringer er blevet betragtet som uproduktiv spekulation eller storkapitalens formueanbringelse. Et eksempel på spekulationsopfattelsen er den såkaldte 3-års-regel for aktiekursgevinster, hvor småaktionærer, der sælger deres aktier efter mindre end 3 års ejerskab, er langt hårdere beskattet end aktionærer, som sælger efter mere end 3 års ejerskab.

Den opfattelse er forfejlet. Der er i dag masser af velhavende mennesker, som har hele deres formue i store huse og/eller pensionsopsparinger. Samtidig er der masser af aktieinvestorer, obligationsejere og personer med penge i banken, som ikke ligefrem er repræsentanter for storkapitalen eller professionelle spekulanter. Dogmet om aktiespekulanter klinger i øvrigt noget hult i et land som Danmark, hvor der er betydelig flere, der er blevet velhavende af kapitalgevinster på boligmarkedet, end der er personer, som er blevet velhavende af aktiekursgevinster – og endnu færre er blevet rige ved på traditionel vis at have en lille sikkerhedsopsparing i banken.

Beslutningsforslaget lægger ikke op til en kamp mellem boligejerne og pensionsopparerne på den ene side og aktie- og obligationsejerne på den anden side.

Men beskatningen af forskellige opsparingsformer bør tilnærmes hinanden, så den enkeltes opsparingsbeslutning ikke er styret af skatteplanlægning og derfor udelukkende ender med gæld til pengeinstitut eller kreditforening og positiv opsparing i hus og pensionsordning. Tilnærmelse af beskatningen bør ikke ske ved at beskatte pension og bolig hårdere, men tværtimod ved at lempe beskatningen på kapital og aktier.

Beslutningsforslagets indhold og virkninger

Efter beslutningsforslaget skal forenklingen af kapitalbeskatningen bygge på følgende principper:

- Færre satser og beløbsgrænser i kapitalbeskatningen.
- Større ligestilling af forskellige typer af kapitalindkomst.

Heri er konkret indeholdt, at al kapitalindkomst og aktieindkomst skal beskattes med én sats, svarende til kommuneskattesatsen. Særlig høje positive nettoindkomster i form af kapitalindkomst og aktieindkomst beskattes yderligere med 10 pct.

De foreslåede ændringer vil skabe et mere forståeligt og mere retfærdigt skattesystem. Ændringerne vil betyde, at

- alle skatteborgere betaler samme skattesats på aktieindkomst uanset ejertid, beholdningsstørrelse eller andre forhold,
- alle skatteborgere betaler samme skattesats på kapitalindkomst, uanset om de har lånt penge i banken til et hus eller de er ved at spare op i banken til et hus.

Det er til at forstå! Man slipper ikke billigere i skat, selv om man hyrer en revisor til skatteplanlægning.

Ud over denne gevinst vil forslaget have en række positive dynamiske effekter:

Forslaget vil nedsætte skatten på afkast af opsparing, hvilket vil stimulere opsparing til gavn for betalingsbalancen og fremtidige generationer. Effekten vil dog være begrænset, da det må formodes, at en stor del af danskerne foretager skatteplanlægning i et sådant omfang, at de kun i minimal grad betaler de høje skattesatser. Det kan blandt andet ses ved, at det samlede statsskatteprovenu fra kapitalindkomstbeskatningen kun er ca. 3 mia. kr., hvilket er forsvindende i forhold til det samlede skatteprovenu.

Med mindre skatteforskelle mellem forskellige opsparingsformer vil opsparingens fordeling på forskellige opsparingsformer blive mere effektiv og i højere grad være bestemt af borgernes ønsker og opsparingens faktiske afkast end af skatteplanlægning.

Den lavere marginalskat vil også i nogen grad være et værn mod, at store formuer på lovlig eller ulovlig

vis flyttes til udlandet, hvor beskatningen ofte er lempeligere end under de nuværende danske skatteregler.

Det er værd at bemærke, at der stadig vil være en økonomisk fordel ved at spare op i boliger og pensionsordninger, men straffen ved at spare op i andre aktiver – som f.eks. at sætte penge i banken – vil blive reduceret.

En eventuel frygt for, at den lempeligere beskatning af aktieafkast vil få hovedaktionærer til at forsøge at omdanne lønindkomst til kapitalindkomst, er imødegået ved hjælp af det foreslåede progressive trin på 10 pct., som betyder, at denne omdannelse ikke kan betale sig, idet beskatningen af kapitalindkomst over progressionsgrænsen og lønindkomst på topskatteniveauet er på stort set samme niveau.

Et system, som er så enkelt, og som retter op på eksisterende forskelsbehandling, må være værd at følge.

Finansiering af forslaget om enklere kapitalbeskatning

Til finansiering af den foreslåede generelle forenkling og lempelse af kapitalbeskatningen foreslås det at ændre og afskaffe nogle gunstige særordninger for erhvervslivet inden for området bygningsafskrivninger.

Det Radikale Venstre foreslår for det første at reducere bygningsafskrivningssatsen på produktionsbygninger. De danske satser er meget højere end de reale afskrivningssatser. Der er i de eksisterende regler lineær afskrivning over 20 år, og det er de færreste bygninger, som er totalt værdiløse efter 20 år. De danske afskrivningssatser ligger også højt, når der sammenlignes med det internationale niveau. Der er derfor basis for en nedsættelse af afskrivningssatsen på bygninger med 2 procentpoint, dvs. en nedsættelse af afskrivningssatsen fra 5 pct. til 3 pct.

Som et andet led i finansieringen af den foreslåede forenkling af kapitalbeskatningen foreslås det at afskaffe en særordning i de gældende afskrivningsregler for virksomheder. Det gælder muligheden for straksfradrag for udgifter til ombygning og forbedringer af afskrivningsberettigede ejendomme.

Økonomiske konsekvenser

Beslutningsforslaget er en del af Det Radikale Venstres skatteforslag, som blev offentliggjort i april 2001. Beregninger af beslutningsforslagets økonomiske konsekvenser er foretaget af Skatteministeriet og Finansministeriet, jf. skatteministerens besvarelse af 29. juli 2002 af § 20-spørgsmål nr. S 2790 og finansministerens besvarelse af 11. september 2002 af § 20-spørgsmål nr. S 3224 (folketingssamlingen 2001-

2002 (2. samling)) samt finansministerens besvarelser af 10. april 2001 af § 20-spørgsmålene nr. S 2395, S 2396, S 2397 og S 2398 (folketingssamlingen 2000-2001).

Af besvarelserne af spørgsmål nr. S 2790 og S 3224 (folketingssamlingen 2001-2002 (2. samling)) frem-

går, at der er tale om et fuldt finansieret forslag. Den foreslåede forenkede kapitalbeskatning skønnes således at være forbundet med et årligt provenutab på 2,2 mia. kr. Tilsvarende er de foreslåede reducerede bygningsafskrivningsmuligheder skønnet at medføre en årlig provenugevinst på 2,2 mia. kr.

Skriftlig fremsættelse

Anders Samuelsen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en enklere kapitalbeskatning.

(Beslutningsforslag nr. B 28).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.